

Arhitektura/Architecture

La Spezia

PREDSTAVLJAMO [bg] studio... u VALENSIJI

[bg] studio je nastao 2003 godine i kreirali su ga Susana Iñarra Abad i Marin Marinovic u Parizu. Vrlo brzo je baza premeštena iz Pariza u Valenciju zbog rada na tada jako velikom urbanističkom projektu vezanim za razvoj grada Valencije. Od samog početka studio je bio zamišljen kao multidisciplinarni studio koji nije imao nikakve pretenzije da se bavi isključivo arhitekturom, bez obzira što je kao takav prvenstveno bio kreiran. Ubrzo potom su u studiju počeli da rade i ljudi iz drugih oblasti kao što su film, dizajn i 3d modelovanje. Tako je u tom periodu napravljen i kratkometražni film na temu grada i međuljudskih odnosa u njemu, pod nazivom – 208 reci (208 palabras), dobitnik prve nagrade na ciklusu kratkometražnog filma u

Barceloni. U tom periodu je počela i saradnja sa Beogradom, iz koje bih izdvojio saradnju sa sada već dugogodišnjim prijateljima – arhitektom Vladimirom Lojanicom i arhitektom Tomislavom Milosevicem. Studio je počeo da raste, i početkom 2004 godine direktno iz Londona se grupi pridružio Alex Ayala arhitekta meksičko-nemačkog porekla koji je vrlo brzo postao jedan od važnijih saradnika studija. Posle više projekata isključivo vezanih za enterijer, pojavila se želja za eksploatacijom drugih tema i mogućnosti vezanih za javne konkurse koji su vrlo brzo postali i jedna od glavnih delatnosti studija. Paralelno sa konkursima, u periodu 2005-2006 godine, [bg] studio je počeo kolaboraciju sa drugim mnogo većim arhitekton-

skim studijima u Španiji (Areas i AIC) iz čega bi kao rezultat saradnje izdvojio projekat luke u Speziji (Italija)-prva nagrada i projekat luke u Valenciji (Španija) također prva nagrada. Ova dva projekta su vrlo karakteristična jer se bave relativno sličnom problematikom a to je urbana regeneracija i restrukturiranje luke, koje su za svaki od ova dva respektivna grada godinama bile na neki način zaboravljene. U toku 2007 godine iz Bretanje (Francuska) studiju se priključuje Anais Burgos, koja svojim eksplozivnim temperamentom počinje da unosi nove orijentacije vezane za arhitekturu. Neposredno posle nje se studiju priključuje i Nenad Katic, talentovani arhitekta iz Beograda, čijom je neposrednom zaslugom u martu ove godine dobijena prva nagrada za vizuelni identitet manifestacije "Nedelja arhitekture u Valenciji". Krajem 2007 godine [bg] studio počinje saradnju i sa većom privatnom investitorskom kućom MEDI – ovde u Španiji, koja svojim ulozenim poverenjem omogućava da studio počne neke konkretnije eksperimente koji su do tada ostajali samo na papiru. Trenutno je u toku projekat kompleksa individualnih kuća na Ibizi u saradnji sa istim investitorom, a prošle nedelje je dobijena i prva nagrada za najbolji izložbeni prostor na sajmu arhitekture SIMA 08 u Madridu. Kulminacija svega je naravno prva nagrada za projekat koledža (San Juan de Ribera) koji je svojim racionalnim i vrlo minimalističkim pristupom, igrajući se bazicnim arhitektonskim elementima i formom sarmirao članove žirija da ga među 48 drugih arhitektonskih predloga izdvoje kao pobjednika.

O profesiji arhitekta...

Uvek mi se činilo, a verovatno ima i istine u tome da u profesiji arhitekta ima necer vrlo pretenzionoznog...iz čega ne isključujem ni samog sebe... Ne znam da li to dolazi iz kompleksnosti samog posla jer on unutar sebe grupise toliko različitih profesija ili iz potrebe ljudi koji se ovim poslom bave, da kontrolisu sve ono što makar i malo na bilo koji način, arhitekturu dotiče... Upravo ta relacija između arhitekture i "svega ostalog", taj pokusaj da se promene pogledi na svet razmatranjem raličnih kriterijuma, različitih koncepta, različitih instrumenata, je ono što nas u [bg] studiju interesuje, motivise i vodi... Nasa vizija je da je arhitektura kapa-

Colegio San Juan de Ribera_Valencia

cijet artikulacije spoljnih uticaja (ekonomski, politički, kulturni, socijalni...) i fizickih uticaja (klimatski, tehnoloski, programski...), sa svim onim sto se zove imaginacija, ideja, koncept i produkcija. Bez obzira sto arhitekture ostaje samo kao metafora u recenici a "sve ostalo", je ono sto prevladava, zelimo da verujemo da je arhitektura jedan proces i da je on mnogo bitniji nego striktno pracenje bilo kakvog oblika dogme, modela ili stila.

O pravcu savremene arhitekture...

O ovoj temi bih mogao da ispracim jednu anegdodu... u leto 1955 (ja jos uvek tada nisam bio rođen), arhitekta Luis I. Kahn je bio pozvan od strane General Electric Company u Americi da im pomogne oko dizajna svemirskog broda. Luis I. Kahn-u su bili prikazani planovi svemirskog broda tacnije kako ce on izgledati kada bude izveden za pedeset godina. Na pitanje - kako mu se cinii projekat, Kahn je jednostavno odgovorio: "nece izgledati tako", "kada bi znali da ce tako izgledati vi bi ga vec sutra napravili".

Cini mi se da je nemoguće predvideti u kome ce se pravcu razvijati savremena arhitektura u predstojećem vremenskom periodu...Cinjenica je da polovina danasnje svetske populacije živi

38 / Art FAMA / jul/avgust 2008

jul/avgust 2008 / Art FAMA / 39

u gradovima i da u svetu postoji vise od dva-deset megapolisa koji broje vise od 10 miliona stanovnika. Ako su kalkulacije strucnjaka tacne predvidja se da ce do 2015 broj tih gradova duplirati a da ce vise od polovine tih megapolisa biti u Aziji. To su cinjenice a sta ce nam to zaista doneti to niko ne zna...

Savremena arhitektura je postala mediska tema...Svakoga dana se prica sve vise o "zelenoj" ili takozvanoj ekoloskoj arhitekturi...Osnove te arhitekture se protezu jos iz 60-tih godina ali realno ne vidim da smo se od tog perioda pa do danas mnogo pomerili...Novi oblici energije kao sto su solarna (sunce) ili eolska (vetar) jos uvek nisu potpuno cisti oblici energije, i ako se pravilno ne primenjuju mnogo su veci zagadjivaci nego drugi oblici energije koje vec odavno koristimo... Primena tih novih vidova energije u arhitekturi jos uvek nailazi na mnogo problema...To su neki pravci koje bi voleli u [bg] studiju u narednom periodu malo vise da istrazujemo...Primeru radi poslednji prvo nagradjeni konkurs za koledz ovde u Valenciji (San Juan de Ribera) je zamisljen kao potpuno nezavisni objekat - u pogledu energije...Sam proizvodni energiju za oskrblijavanje skole, obdanista i sportske hale...Ravan krov osim sto predvidja solarne panele se koristi i za recikliranje vode (koje ovde na jugu Španije ima jako malo) koja se kasnije koristi za navodnjavanje baste... svi elementi su uglavnom prefabrikovani, sve boje su na bazi vode itd...Ne zelim da kazem da nam je to bio jedini prioritet u ovom projektu ali sigurno jedan od važnih elemenata...Na nasu sreću neko je to uspeo da prepozna...

O selektovanim projektima...

Projekat La Spezia u Italiji je urbanistički proje-

kat na rekonstrukciji master plana grada Spezia. Pokusaj ovog projekta je bio da se grad Spezia okrene vise prema moru i turizmu i da luka promeni dosadasnji isključivo industrijski karakter. Na projektu je saradivalo vise ekipa iz Italije, Španije i Francuske u želji da se ovom projektu da sto moderniji i avangardistički karakter. Projekat osim prosirenja same luke i direktnog izlaska na more, nudi citav niz kulturno rekreativnih elemenata koji bi trebali da kreiraju nove dagadjaje i nove vrste navika kod datog stanovništva. Projekat je dobio prvu nagradu i prva faza projekta bi trebala da pocne sa realizacijom pocetkom 2010 godine. - fotografije 01,02,03 (La Spezia)

Projekat "El Badall" je projekat privatnog obdanista u istoriskom centru Valencije. Zamisljen je kao jednostavan niz ucionica svaka karakteristična po svojoj boji, povezane medjusobom jednim jedinstvenim hodnikom koji u isto vreme povezuje i dve fasade objekta.Zbog svoje karakteristicne forme svaka ucionica je zamisljena kao kutija unutar kutije sa zeljom da svako dete moze da se identifikuje sa prostorom u kome se iu tom trenutku nalazi. Radi toga granice prostora nisu definisane samo zidom vec i prostorom između svakkog od njih. Da bi ostali potpuno dosledni toj ideji zidovi se ne dizu do plafona nego se završavaju u visini vrata, a svi prostori medju sobom komuniciraju sa otvorima u visini decijih ociu. Na taj nacin deca različitih uzrasta imaju priliku da vide sta se dogadja i u ostalim ucionicama. - fotografije 01,02 (guarderia El Badall)

Projekat koledza "San Juan de Ribera" u Valenciji je vrlo problematican projekat jer je na površini od svega 3000m2 zamisljen vrlo ambiciozan program koji sadri obdaniste, osnovnu i srednju skolu sa restoranom, sportskim terenom i sportskom halom. Odluceno je da se programska podela izvrši u vertikalnom smislu jer je to bio jedini nacin da se ispune konkursni uslovi. Od tacno definisane i vrlo ciste komunikacije (u oba pravca - vertikalni i horizontalni) se dobila i finalna forma samog objekta. Izabrani materijali i boje koje po svojoj dubini prelaze iz jako tamnih do jako svetlih tonova cine da podela funkcija i nacin koriscenja prostora postane jos izrazeniji. U vrlo teskoj konkurenciji od 38 drugih arhitektonskih ekipa, projekat je

odneo prvu nagradu. - fotografije 01,02 (colegio San Juan de Ribera/Valencia)

Projekat za stand "MEDI" na sajmu arhitekture SIMA 08 u Madridu je vise zamisljen kao "stilska vezba" u kojoj se zelio postici postici efekat otvorenog standa, kada se on posmatra spolja i potpuno zatvorene sredine kada se unutar njega već nalazimo. Medju 432 izložbena prostora dobio je prvu nagradu. - fotografije 01,02 (stand MEDI)

Projekat vizuelnog identiteta manifestacije "Nedelja arhitekture u Valenciji 2008" je jos jedan od primera multidisciplinarnosti naseg studija. Vizuelni identitet nije ostvaren kroz cisti grafizam vec je predlozen koncept koji u vidu rama (lako prepoznatljive forme diapozitiva) daje predmet svemu onome sto se kroz njega vidi. - fotografije 01,02 (Semana de la Arquitectura) Projekat individualne kuće u nizu (casa de Alicia) se bavi problematikom kako na parceli od 3.2m širine i 10m dubine obezbediti normalno funkcionisanje zadatog programa. Jedino sto je

zadržato od postojećeg objekta na lokaciji su fasade koje nisu mogle da trpe nikakve promene a cela unutrašnjost kuće je potpuno rekonfigurisana. Prostorom dominira samo centralno stepeniste koje je izvedeno vrlo lagano da ne bi remetilo prodor svetlosti sa obe strane fasade. Zbog nedostatka svetlosti oce centralni deo se ostavio potpuno otvoreno a svi korisceni materijali su potpuno ili delimicno transparentni (npr. staklo, peskirano staklo i tanko seceni mermer). - fotografije 01,02 (casa de Alicia) Projekti colegio Benicadim,Alicante i colegio Juan Sebastián Elcano su konkursni projekti vrlo slicnog programskog karaktera kao i San Juan de Ribera. Prvi se nalazi u vrlo ruralnoj sredini blizu Alicante a drugi u vrlo urbanoj sredini u blizini Valencije. Bez obzira sto su projekti završeni jos krajem 2007 godine nemamo definitivne odluke žirija o finalnom pobjedniku. (ovde prilozeni kao dodatni materijal) - fotografije 01,02 (colegio Benicadim,Alicante) i fotografija 01 (colegio Juan Sebastián)

40 / Art FAMA / jul/avgust 2008

jul/avgust 2008 / Art FAMA / 41